Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy ulicy Hetmańskiej l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 8. Dnia 22. kwietnia 1896. XXIII. rocznik.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Teofil Merunowicz.

Treść: Stowarzyszenia rolnicze (II.). — Wystawa Towarzystwa produkcyjnego i handlowego w Łańcucie. — Ruch stowarzyszeń. — Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za m. marzec 1896. — Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Stowarzyszenia rolnicze.

(Ze sprawozdania rządowego, zawierającego motywa do projektu ustawy o związkach zawodowych rolników, Radzie państwa przedłożonego).

II.

I w innych państwach europejskich znać silny prąd ku przemianie dobrowolnej organizacyi rolniczego stanu w przymusową, a przynajmniej ku ściślejszemu zorganizowaniu rolniczej ludności.

I tak we Francyi istnieją od dawna po departamentach Izby rolnicze, ciała kolegialne, na które rząd włożył obowiązek czuwania nad interesami rolników. Od r. 1884 ponawiają posłowie starania o organizacyą owych Izb w przymusowe związki rolników, na wzór naszych Izb adwokackich albo notaryalnych. Myśli tej nie jest rząd przeciwny, a chodzi mu jedynie o to, że gdy członków obecnych Izb rolniczych sam mianuje, później, gdyby do Izby należeli wszyscy rolnicy w departamencie, musiałby się zgodzić, aby część zarządu izbowego była wybieralną. Starania owe i w tej okoliczności znajdują potężne poparcie, że Francya jest zasianą t. zw. syndykatami rolniczymi t. j. naszymi związkami, mającymi na celu wspólne kupno lub wspólną sprzedaż, opiekę nad stacyami probierczymi dla nasion i t. d. Syndykaty te są związkami dobrowolnymi, i od dłuższego czasu mają prawo zakładać instytucye finansowe dla udzielania wszelkiego rodzaju kredytu rolniczego. Instytucye te — rodzaj banków rolniczych, rozwijają się tak dobrze, że w niektórych okolicach przygłuszyły nawet działalność samychże syndykatów. Spostrzeżono niebezpieczeństwo, i natychmiast na kongresach syndykatów przypomniano rolnikom, że jedynem złem ich trapiącem nie jest brak kredytu osobistego, lecz że rolnictwo ma swoje odrębne a wielkie stanowe cele, których urzeczywistnianie jest właśnie zadaniem syndykatów. Oprócz tego kongresy rolnicze już niejednokrotnie stanowczo zażądały od rządu, aby wziął inicyatywę w tworzeniu syndykatów nietylko departamentowych, ale też kantonalnych i gminnych.

Dodać tu należy, że znaczna część syndykatów rolniczych, zakładających własne instytucye finansowe, wybrała dla nich formę kasy Raiffeisena. Oprócz udzielania kredytu mają owe instytucye obowiązek spełniania funkcyj składów zbożowych, i wydawania warrantów na zboże.

W Rosyi o tyle są odmienne stosunki, że tam od wieków istnieją chłopskie artiele, rodzaj związków rolniczych, ściślejszych jednak niż na Zachodzie, bo posiadających ingerencyę nietylko co do działań ekonomicznych swoich członków, ale też i do postępków obyczajowych. W całem państwie istnieją filie rządowego banku włościańskiego, zasilanego funduszami państwowymi, a mającego za zadanie wspierać rozwój rolnictwa. Szczególnie pomoc, okazywana przez ten bank wszelkiego rodzaju związkom i Towarzystwom rolniczym, jest wydatną. Korzystają z niej przeróżne kasy gminne, kasy zaliczkowe, Towarzystwa zarobkowe chłopów, i artiele. Tak samo też i obecnie, gdy reformowano giełdy, zmieniając je na instytucye zależne prawie zupełnie od rządu, dopuszczono i artiele chłopskie do udziału we wpływie na kształtowanie się cen zboża. Nie mówiąc o ciągłych staraniach rolników rosyjskich około zdobycia dla produktów rolniczych możliwie najniższych cen przewozowych na kolejach — co słusznie czy niesłusznie wielu uważa za potężny środek podźwignięcia rolnictwa — wielkiej wagi dla rolni-

ctwa wogóle, a dla chłopów w szczególności, jest akcya rządu, wszczęła w r. 1893 ku wyjęciu gruntów chłopskich z pod ogólnych przepisów egzekucyjnych. W Rosyi od czasów uwłaszczenia chłopów, zauważono ten sam objaw, co i na zachodzie Europy, mianowicie, że z biegiem lat coraz większa ilość małych posiadłości idzie na licytacyę i coraz częściej zmienia właściciela. Aby temu zaradzić, myśli rząd uczynić z gospodarstw chłopskich rodzaj majoratów, któreby tylko pod bardzo uciążliwymi warunkami wolno było sprzedawać spekulantom.

Ale i w Rosyi odszukać można ślady tych samych, co w innych państwach dążeń w kierunku środków podźwignięcia stanu rolniczego. I tam istnieje pewna organizacya, zwłaszcza wielkich rolników, na wzór zachodni. I właśnie w bieżącym roku moskiewski kongres rolniczy oświadczył się za potrzebą zakładania przy pomocy rządu, rolniczych Towarzystw po guberniach, z oddziałami na powiaty, a nawet gminy.

I we Włoszech wzmaga się statecznie ruch ku ściślejszej organizacyi rolników. Tylko że w tym kraju większą wagę przykładają rolnicy do instytucyj finansowych, niż do Towarzystw, to też Towarzystw rolniczych istnieje tam bardzo mało, a banków rolniczych bardzo wiele. Z końcem roku 1893 liczyły tak zwane banki ludowe wiejskie do 40.000 członków. Od r. 1883, kiedy spostrzeżono, że owe banki ludowe, chociaż pod pewnym względem korzystniejsze są dla rolnika niż kredyt prywatny, jednak służą tylko interesom kapitalistów, zaczęto zakładać tak zwane kasy wiejskie, które jednak nie prosperowały. Dopiero odkąd na północy katoliccy rolnicy, nauczeni przykładem Niemiec, zaczęli zakładać kasy Raiffeisenowskie, od tej chwili wyrósł bankom ludowym groźny nieprzyjaciel, a rolnikom tak wielkim jak małym potężny przyjaciel. Ruch ten powstał dopiero przed kilku laty, ale już dziś ogarnia także środkowe Włochy, a nawet południowe, a jakkolwiek co do liczby członków i Towarzystw nie może się równać z bankami ludowymi, tu jednak niedługo na ten fakt trzeba będzie czekać — zważywszy, że kasy Raiffeisena służą wyłącznie tylko interesom rolniczym, że zapewniają członkom ulgi w ubezpieczeniach zboża, bydła i budynków, że zajmują się wspólną sprzedażą i zakupnem, że dbają o zaspokojenie wszelkich potrzeb rolnika, i że nakoniec probują z dobrym skutkiem same zakładać gospodarstwa mleczne, piekarnie, młyny i t. d.

W r. 1895 poseł Rinaldi uczynił wniosek, aby w gminach zaprowadzono napowrót własność gromadzką, której dochody byłyby obracane na utrzymanie ubogich członków gminy. Nie trudno spostrzedz, że jestto nitka, prowadząca do komunizmu.

W Belgii francuzkiej rozwinęły się bardzo znacznie gminne syndykaty rolnicze. System to odwrotny niż w innych krajach, gdzie najprzód zawiązywano wielkie Towarzystwa, a potem stwarzano filie jego po gminach — ale z pewnością racyonalniejszy. Te to syndykaty lokalne zdradzają w ostatnich czasach coraz wyraźniej dążność do skupiania się w potężne związki, celem samoistnej sprzedaży produktów rolniczych, i celem zachowania dla siebie wyłącznego wpływu na ceny zboża.

We flamandzkiej i wallońskiej części Belgii istnieją odrębne, ale zupełnie podobne do belgijskich związki gminne t. zw. związki chłopskie, które znowu łączą się wszystkie razem w ogólne związki. Związki te zakładają finansowe instytucye dla rolników, dbają o wykształcenie rolnicze, zajmują się wspólną sprzedażą i zakupnem, ubezpieczeniami bydła i zboża i t. d.

Podobna organizacya istnieje i w Danii, a jak jest rozgałęzioną, dowodzi fakt, że na 1.000 gmin, istniejących w kraju, istnieje dziewięćset parowych mleczarń w posiadaniu chłopskich Towarzystw. Rozpoczął się ten ruch w r. 1870, kiedy masła wywożono z kraju 4·5 milionów kg., dwa lata temu zaś wywieziono już tego produktu olbrzymią masę 35 milionów kilogramów, a jeszcze produkcya nie doszła do szczytu. Oprócz tego wspomnieć warto, że założono specyalne Towarzystwo dla dostarczania stolicy Kopenhadze produktów wiejskich — z tym wyraźnym celem, aby doprowadzić ich ceny do odpowiedniej stosunkom rolniczym wysokości.

W Anglii stowarzyszone Izby rolnicze ku podniesieniu rolnictwa obrały drogę organizacyi sprzedaży produktów rolnych, a to zapomocą amerykańskiego systemu elewatorów, a oprócz tego przystąpiły do zakładania własnych banków rolniczych, celem wyrwania gospodarzy z rąk prywatnego, miejskiego kapitału. Oddawna istnieje też w Anglii stowarzyszenie banków rolniczych.

Niestety nie ma w Anglii dotąd żadnej organizacyi sprzedaży produktów rolniczych, to też ciekawy projekt pewnej kolei nie znalazł takiego odgłosu w kołach rolniczych, na jaki zasługiwał. W Anglii mianowicie z powodu, iż drogi żelazne są w ręku prywatnem, najbardziej piekącą dla rolnictwa sprawą jest zniżenie taryf za przewóz zboża. Otóż po długich staraniach i układach zgodziły się koleje na pewne ułatwienia dla ładunków zboża, a t. zw. wielka zachodnia kolej wystąpiła nawet z następującym projektem: ofiarowała się zniżyć taryfy dla pe-

wnych większych ładunków, a ponieważ rolnicy mniejsi nie mogą ręczyć, że w oznaczonych ściśle terminach i ilościach dostarczą zawsze oznaczonego transportu, ofiarowała się kolej własnym kosztem i własnym człowiekiem objeżdżać rolników, w pewnym promieniu od stacyi mieszkających, odbierać od nich produkty rolne do specyalnych wozów, przewozić je po zniżonych cenach na większe rynki zbytu, tam je spieniężać, a zysk osiągnięty, po potrąceniu kosztów, oddawać udział biorącym gospodarzom. Jak już wspomniano, nie ma w Anglii Towarzystw rolniczych, któreby mogły podjąć się pośrednictwa we wprowadzeniu w życie tego oryginalnego projektu, to też ogół rolników z nieufnością przyjął propozycyę kolei. Usiłowania jednak prasy i wybitnych ludzi nie ustają, aby tak zbawiennej organizacyi sprzedaży produktów rolnych nie dać upaść.

W Irlandyi dopiero w r. 1894 założył Plunkett Towarzystwo, które miało propagować między rolnikami myśl stowarzyszania się dla wspólnej uprawy, wspólnej sprzedaży i wspólnego zakupna wszystkiego, co rolnik produkuje i czego potrzebuje. Już w ciągu roku zeszłego udało się temu Towarzystwu założyć 56 związkowych mleczarń, objąć hurtowne zakupno nasion dla wielu rolników, zająć się sprzedażą masła, jaj i drobiu, produkowanego przez członków, i wreszcie założyć kasę pożyczkową.

We wszystkich tedy krajach europejskich idea stowarzyszania się rolników obleka się w coraz dotykalniejsze ciało, a wszędzie gdziekolwiek się urzeczywistni, tam natychmiast objawia się dążność do uregulowania zbytu produktów rolniczych, jako sprawy najbardziej piekącej, i w pierwszym rzędzie domagającej się załatwienia. Zdaje się, jak gdyby symbolem najbliższych nam czasów były związki rolnicze, a ich zadaniem koncentracya podaży i wpływ na ceny zboża i innych pokarmów.

Wystawa Towarzystwa produkcyjnego i handlowego w Łańcucie.

Towarzystwo produkcyjne i handlowe w Łańcucie, urządza w Rzeszowie w sali stowarzyszenia rękodzielników „Gwiazda“ przy ulicy Trzeciego Maja wystawę wyrobów krajowej szkoły sukienniczej w Rakszawie, tudzież szkoły tkackiej w Łańcucie.

Wystawa otwartą będzie od dnia 22. kwietnia do 2. maja b. r. codzień od godziny 9. rano do 6. wieczorem. Wstęp na wystawę wolny. Na tej wystawie przedstawione będą wyroby czysto wełniane wykonane ręcznie przez uczniów zakładu, jak sukna na wszelkie ubrania, kocyki flanelowe w różnych deseniach do nakrycia łóżek, koce na konie, wózki i t. p. Wyroby tkackie czysto lniane, jak płótna na bieliznę, na prześcieradła bez szwu, dymy w paski i damaszkowe, płótna na materace i sienniki, bieliznę stołową, ręczniki, chusteczki do nosa, ścierki i t. p.

Wyroby tak tkackie jak i sukiennicze nabywać można za gotówkę z opustem 5%.

Towarzystwo do produkcyi sukien i koców posiada własną parową przędzalnię oraz zakład apretury. Celem Towarzystwa oraz krajowych szkół jest podniesienie przemysłu tkackiego i sukienniczego w powiecie łańcuckim. Zarząd Towarzystwa przyjmuje na wystawie subskrybcyę na udziały. Bliższych wyjaśnień tak do subskrybcyi jak i wszelkich zamówień udziela zarząd wystawy w Rzeszowie. Spodziewać się należy że wystawę tę publiczność będzie zwiedzała jaknajliczniej.

Ruch stowarzyszeń.

140. Posiedzenie Wydziału Związku odbyło się d. 20. kwietnia 1896 pod przewodnictwem Wice-prezesa p. Wojciecha Biechońskiego.

Obecni wszyscy członkowie Wydziału, z wyjątkiem prezesa, p. Szczepanowskiego, który nieobecność swoją telegraficznie ważnemi i pilnemi zajęciami parlamentarnemi w Wiedniu usprawiedliwił.

Przedmiotem rozpraw, które przeciągnęły się kilka godzin, były najświeższe zarządzenia dyrekcyi Banku krajowego, zdążające do radykalnej zmiany dotychczasowego stosunku, jaki się wyrobił od lat dwunastu pomiędzy Bankiem krajowym a Związkiem i stowarzyszeniami związkowemi. Uchwalono wystosować w tej sprawie odpowiednie pismo do dyrekcyi Banku krajowego, zaś do stowarzyszeń związkowych okólnik w sprawie lustracyj przez organa Banku krajowego.

Przyjęto także do wiadomości sprawozdanie lustratora i powzięto uchwały co do dalszych lustracyj. W końcu powzięto uchwały w wewnętrznych sprawach biura Związku.

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza w miesiącu marcu b. r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Nowe stowarzyszenia:

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Tarnopolu ogłasza, że do rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wpisano firmę: „Kasa oszczędności i pożyczkowa w Budzanowie, stowarzyszenie zarejestrowane z 5-krotną ograniczoną poręką“ lub „Spar- und Darlehen Kasse in Budzanów, registrirte Genossen-

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc marzec 1896.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wz. majątku) z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca		Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca		Saldo rachunku Banku krajowego	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct
Bełzie	23289	45	31504	69	172		227	28	31449	41	18950		2850	.	3200		18550			.
Bieczu Tow. wz. kred.	17249	22	43112	25	1377	80	3262	33	41227	72	15495	73	4476	.	4434	.	15537	73	1317	30
Bochni	23853	58	42173	26	1836	28	223		43786	54	4650	.		.	1500		3150		.	
Bołszowcach K. z. „Nadz."	4963	69	5211	43	27	31	355	92	4882	82	4900						4900	.		
Bołszowcach B. z	14911	20	16848	59	1019	63	924	62	16943	60	9958		3363	.	2564		10757			.
Borszczowie P. k. z. i oszcz.	7526	86	6674	44	454	50	153	61	6975	33	9000		1360	.	2035	.	8325	.		.
Brzostku	4480	95	9131	92	390		164	38	9357	54	11089	33	3512	.	3022	.	11579	33	.	
Cieszanowie	19623	59	58388	19	1776	73	1659	86	58505	06	24600		7100		7700		24000		1652	10
Czortkowie	18317	96	52866	82	5337	07	2551	50	55652	39										
Dąbrowie	99779	62	188090	30	5741	77	12038	17	181793	90	42320	05	24995	39	11026		56289	44	.	.
Dębicy T. wz. kr.	47347	74	199269	08	11561	92	6628	92	204202	08	34250	.	22212	.	20310		36152	.	11656	91
Delatynie B. z. „Nadz."	8456	34	4372	81	926	63	146	52	5152	92	9012	39	2977	.	3025		8964	39	.	.
Dobczycach St. p. i o. Wz. p.	7746	15	18348	90	429	.	4507	91	14240	14	15300		9400	.	9400	.	15300			
Dobromilu	38365	24	52158	82	1870	97	1743	67	52286	12	1000			.			1000	.	1208	42
Dukli	22558	31	57617	66	3239	48	301	33	60555	81	16791	.	4663	.	6901		14553		1954	49
Dynowie	12736	52	61358	64	3025	89	2485	41	61899	12	8991	.	1450	.	404	.	10037	.	.	
Głogowie	45914	94	167707	66	2679	65	2935	51	167451	80	20641	52	2300	.	1200		21741	52	.	
Grybowie	38963	38	179704		2554	51	1449	13	180809	37	11780	.		.	300		11480			
Husiatynie	9542	01	39025	92	2375	40	1564	67	39836	65	12640		1400		2000		12040			.
Jaśle	85605	16	224537	07	19196	35	11104	09	232629	33	88637		52349		40925		100061		1942	47
Jaworowie	45350	24	110629	60	7353	40	3937	24	114045	76	53680		15200		15100		53780		1435	12
Jordanowie St. p. „Pr. i o."	30007	20	63045	16	1685	25	10705	51	54024	90	.	.	.		.		.			.
Kalwaryi zebrz. St. o. i poż.	5046		6607	50	6084	61	30		12662	11		.		.			.			.
Kamionce strum.	27412	94	86643	20	7289	57	15802	09	78130	68	22500				6000		16500	.		
Kolbuszowie „Szcz. Boże"	30836	89	70920	60	1469	75	891	14	71499	21	11800		4200		1400		14600			.
Komarnie	41719	02	73762	64	3436	10	4831	72	72367	02	18000	.	6350		4300		20050		.	
Krakowie	116716	36	333997	07	35385	77	25885	22	343497	62	160336	.	61745		61967		160114	.	.	
Krynicy St. poż. i oszcz.	18653	19	83727	19	721	75	3896	96	80551	98	11800	.	8050		4100		15750	.	.	.
Kulikowie K. z. „Nadz."	12768	28	8568	71	258	37	50		8777	08	21300		1000		1000		21300	.	.	.
Limanowej T. z. i o. wł. z.	76791	44	125390	09	6815	15	5207	10	126998	14	87781	26	36555	95	44444	77	79892	44	4618	83
Lisku	40413	70	219567	05	22176	56	13898	63	227844	98	58392	31	23135	29	21375	06	60152	54	1029	08
Lwowie B. z.	185919	27	603311	67	59310	18	47372	54	615249	31	553498	70	186515	44	189890	.	550124	14		.
„ T. wz. kr.	66646	91	69492	29	2784	14	4370	12	67906	31	49622	98	16844		17575	50	48891	48		.
„ Pow. T. z.	19000	88	44176	50	10985	76	1554	79	53607	47	19350	.			.		19350			.
„ T. z. urz. poczt.	41946	88	30959	27	1356	07	4551	69	27763	65	25500		14500		10100		29900	.		.
„ Związek kr.	18545		3307	54	1688		1251	36	3764	18	77793	01	27705	52	26569	35	78929	18	1630	77
Makowie st. poż. „Wz. p."	77064	04	142532	15	3550	97	2906	57	143176	55			.				.			.
Mielcu	18235	05	69611	70	3046	34	1630	19	71027	85	8000				.		8000		1141	26
Mikołajowie K. z.	4389	95	3173	28	43		43		3173	28	10870		2880		2090		11660			.
Milówce St. o. i p. „Opat."	21105	49	39207	29	766	90	602	82	39371	37	14595		5350		6050		13895			.
Nadwórnie K. z.	43295	59	33508	15	5254	52	202		38560	67	42754	06	17809	02	17076	83	43486	25	1261	49
Obertynie Kasa zal. i oszcz.	5569	72	11342	78	48		6	39	11384	39	6576				155	.	6421			.
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	100066	25	286566	39	12190	49	9917	42	288839	46	7300				.		7300		439	37
Pilźnie St. oszcz. i poż	13785	36	67026	70	1175	28	1233	43	66968	55	7949	01	2444	.	787		9606	01		
Podgórzu St. p. i o. Wz. p.	82006	25	408381	55	18377	66	21227	51	405531	70	27815	.	33763	.	18395	.	43183	.	7800	.
Podhajcach	30132	35	48528	.	873	31	1552	65	47848	66	19900		5000		1400	.	23500		1987	05
Radomyślu St. o. i poż.	7866	74	13312	01	1266	01	142	27	14435	75	9881	.	5218	.	3775		11324			.
Radymnie K. z.	10762	01	16717	46	675	52	1739	69	15653	29	12365		3700		3650	.	12415	.		.
Radziechowie	68886	43	147630	26	6246	76	3236	68	150640	34	31500	.	7500		7500		31500		2959	40
Rohatynie	26551	65	56365	71	600	77	1402	38	55564	10	.	.	.	.	.	.	.			.

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Saldo odsetek z końcem miesiąca		Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca		Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca		Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąca		Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca		Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca		Gotówka z końcem miesiąca	
	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Bełzie	.		1305	60	52948	47	2523	77	3214	83	53639	53	348	42	29938	54	667	97
Bieczu Tow. wz. kred.			.	.	57147	81	15736	94	15526		56936	87	507	01	17428	58	459	51
Bochni	1944	56	1271	58	67136	64	16365	42	19283	37	70054	59	685	22	2646	04	620	41
Bołszowcach K. z. „Nadz."	235	48	1871	09	12896	31	1830	50	1603		12668	81	210	78	3949	26	24	23
Bołszowcach B. z	757	19	262	92	36124	47	9108	86	9260		36275	61	769	73	6103	17	483	40
Borszczowie P. k. z. i oszcz.	337	17	612	49	23278	94	3552	85	3510		23236	09	465	75			75	01
Brzostku	.				24293	50	7504		8083		24872	50	45	55	.		499	77
Cieszanowie	121	86	1206	52	84150	57	1309	71	1676		84516	86	1665	28	18252	93	674	05
Czortkowie	2156	22	2035	94	71305	57	10298	86	11808	13	72814	84	572	05	1959	50	2816	12
Dąbrowie	5417	46	6952	12	322174	45	24397	97	27787	56	325564	04	1977	40	18391	07	2627	83
Dębicy T. wz. kr.	8297	19	7475	96	299014	86	62170	55	70816	18	307660	49	1845	75	3134	38	2491	26
Delatynie B. z. „Nadz."	.	.	.	.	14316	02	1888	97	2483	75	14910	80	566	35	6890	43	206	07
Dobczycach St. p. i o. Wz. p.	.		.		38282	02	7872	25	3506	.	33915	77	719	12	2593	32	58	08
Dobromilu	2101	42	1765	06	89043	91	4059	54	4190		89174	37	491	08	6020	61	1040	21
Dukli	369		22	93	95200	67	8512	80	9431	.	96118	87	1005	05	1436	42	1436	19
Dynowie	964	50	2077	23	84954	69	3863	70	5605	.	86695	99	261	07	663	92	93	39
Głogowie	4706	49	326	51	222570	75	9510	50	11550		224610	25	596	34	12600		2334	67
Grybowie		.			216529	09	2739	60	6470		220259	49	331	31	10128	94	533	01
Husiatynie	1818	41	1860	72	58535	79	6082	88	7539		59991	91	645	52	3505	32	955	04
Jaśle	5530	45	37940	76	359893	26	67285	01	84433	90	377042	15	1974	03	84181	02	511	97
Jaworowie	2836	58	852	38	199831	98	16980	93	18124		200975	05	2265	82	11718	99	3340	23
Jordanowie St. p. „Pr. i o."	3583	33	33	11	76062		8115		7665		75612		546	44	11491	58	1364	98
Kalwaryi zebrz. St. o. i poż.	1268	43	57	35	9720		.		7230	.	16950		402	80			1681	09
Kamionce strum.	2430	77	5693	31	118967	79	6472	43	7915		120410	36	1002	43	8074	45	680	47
Kolbuszowie „Szcz. Boże"	2394	89	4593	49	116124	12	10133	30	14055		120045	82	402	79	2727	28	748	59
Komarnie	2034	51	2031	22	119233	81	4045	02	4106	50	119295	29	1760	05	16547	27	799	16
Krakowie	10847	73	8793	80	564544	08	158597	35	170847	50	576794	23	3625	12	37992	10	21558	06
Krynicy St. poż. i oszcz.	776	23			112105	76	7885		9555	13	113775	89	831	53	831	14	292	84
Kulikowie K. z. „Nadz."		.	444	34	37253		1878		2522		37897		892	90	4071	05	428	75
Limanowej T. z. i o. wł. z.	3152	68	2909	66	279305	57	54416	24	56912	57	281806	90	1504	78	7271	81	3784	70
Lisku	7496	60	2378	76	317541	30	37203	28	48589	68	328927	70	1215	75	8470	21	747	01
Lwowie B. z.	24203	59	6733	42	1315929	31	393251	33	405392	46	1328070	44	7336	26	39422	33	7400	70
„ T. wz. kr.	.	.	3350	55	180976	73	34003	74	34481	86	181454	85	1541	47	3210	34	588	59
„ Pow. T. z.			.		75370	50	1366	50	5952		79956	.	2645	10	6245	79	3111	46
„ T. z. urz. poczt.	1801	14	63	43	98645	96	9461	69	9372	.	98556	27	872	25	809	48	1237	10
„ Związek kr.	.		.		89639	81	24163	39	29280	62	94757	04	2055	91	5300		756	88
Makowie st. poż. „Wz. p."	8847	21	119	52	173250	19	16037	42	19011	44	176224	21	1812	97	49705	25	1464	89
Mielcu	1404	63	2029	37	86850	08	2661	93	7531	93	91720	08	515	23	7235	36	2367	49
Mikołajowie K. z.	.	.	403	57	17666	54	1423	67	2322		18564	87	191	49	732	33	138	11
Milówce St. o. i p. „Opat."	134	71	715	71	58555	70	768		467		58254	70	1895	10	14917	51	154	97
Nadwórnie K. z.	39	30	1665	07	93422	34	19178	49	24589	36	97833	21	541	21	27887	50	2046	45
Obertynie Kasa zal. i oszcz.	698	07	359	13	23242		3959		3927		23210		970	86	119	80	131	65
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	10468	14	9107	87	369735	.	14188	48	17722	.	373268	52	1372	11	33222	95	8357	51
Pilźnie St. oszcz. i poż	1371	66	1652	24	88284		5787		7554		90051		1023	88	1913	91	395	03
Podgórzu St. p. i o. Wz. p.	14335	73	1083	90	531628	64	93012	83	103454	95	542070	76	3179	24			8690	58
Podhajcach	2955	13	3386	93	101386	12	4941	93	4420	20	100964	19	745	15	2646		5454	17
Radomyślu St. o. i poż.	.	.			28902	50	4192		4463	.	29173	50	439	44	1370	11	2643	44
Radymnie K. z.	680	51	343	80	32743	66	5378	28	8010	.	35375	38	571	40	1761	22	2146	61
Radziechowie	3797	05	7313	99	248231	41	16231	17	18086	20	250086	44	1420	63	11865	94	1724	20
Rohatynie	.		3180	77	77084	60	1333	09	1070		76821	51	846	44	3728	22	415	51

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc marzec 1896.

Tow. zaliczkowe w	Stan bierny: Stan udziałów funduszu rezerwowego (wł. [illegible]) z końcem miesiąca zł	ct.	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł	ct.	Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca zł	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Saldo rachunku Banku krajowego zł.	ct.
Rozdole	4371	66	4515	07	110		39	18	4585	89	8400	.	.	.	.	.	8400		.	
Rudkach	23137	22	60113	06	4396	06	2605	06	61904	06	11800	.	1000	.	100	.	12700	.	409	50
Rymanowie	21296	60	146499	40	11163	68	3146	85	154516	23	7928	75	6500		500	.	13928	75	.	.
Sędziszowie T. wz. kr.	36661	10	92517	44	4575	45	2547	42	94545	47	36719		11700		10590	.	37829	.	.	.
Sieniawie	28826	97	40089	19	989	17	1149	40	39928	96	1500		1500		.		3000	.	.	.
Skawinie T. poż. i oszcz.	3142	08	10908	19	297	79	241		10964	98		.	1844	.	.	.	1844		.	
Skałacie Tow. z. i kr.	35592	03	33022	03	3918	72	7625	58	29315	17	48405	.	37445	.	28255	.	57595	.	.	
Sokalu	36547	78	123513	73	7360	76	5459	47	125415	02	29819	26	6500	.	3750	.	32569	26	1322	19
Stanisławowie T. wz. kred.	74522	32	201946	24	16992	74	15670	78	203268	20	55717	68	12225	.	18583		49359	68	.	.
Strusowie K. oszcz. i poż	9561	01	28057	66	5217	47	2211	29	31063	84	3990	.			324		3666		.	.
Stryju	46426	59	94462	72	1836	63	3279	49	93019	86	9000	.	3000	.	3000	.	9000	.	1723	84
Szczercu T. k. z.	8944	29	10182	26	412		266	75	10327	51	12080	.	5337	66	4774	66	12643		.	
Iłumaczu st. kr. „oszcz.“	24219	64	82232	75	6301	94	3280	44	85254	25	9390	.	.		.	.	9390		.	
Turce	9603	56	39426	51	1735		2365		38796	51	13401	47	3053	.	3698	.	12756	47	1019	62
Ustrzykach dol. T. zalicz.	5907	63	14248	33	3782	35	494	50	17536	18	9015	.	600	.	690	.	8925	.		
Zbarażu	38136	17	46183	33	3818	41	5700	30	44301	44	16300	.	1500		2950	.	14850		5234	15
Złoczowie	95123	84	179508	66	12387	37	6731	19	185164	84	.					.	.	.	.	.
Żołkwi	45412	08	63228	39	892	.	1980		62140	39	52275	.	5700		6500	.	51475		4048	97
Żydaczowie P. kas. z. i osz.	4943	.	55876	91	3225	44	3010	53	56091	82	3500		.				3500	.	.	.

Tow. zaliczkowe w	Stan czynny: Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Koszta założ., ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct.
Rozdole	91	64	151	39	15641	55	254	90	225	.	15611	65	537	09	1257	82	194	02
Rudkach	461	28	1006	74	88493	97	4839	33	6752	57	90407	21	1314	20	6029	68	1867	71
Rymanowie	4698	79	847	60	167876	51	8166	62	23214	27	182924	16	733	80	6746	96	4883	05
Sędziszowie T. wz. kr.	1401	75	10773	05	145157	41	28118	83	32122	.	149160	58	1160		22093	24	8796	55
Sieniawie	1809	95	1120	59	70879	33	2233	07	3600		72246	26	442	05	627	26	1371	45
Skawinie T. poż. i oszcz.	1005	33			12947	57	780	96	4314	.	16480	61	194	97	126	01	154	80
Skałacie Tow. z. i kr.	2597	01	1186	51	113612	72	17441	57	19475		115646	15	152		9516	88	970	69
Sokalu	.	.	2338	29	148378	27	7004	78	11751	.	153124	49	670	27	41207	38	3190	39
Stanisławowie T. wz. kred.	7427	72	3202	02	308096	33	65343	06	70182	.	312935	27	1685	21	17729	51	5429	95
Strusowie K. oszcz. i poż	2040	88	.	.	42075	51	3057	36	6295		45313	15	581	84	.	.	436	75
Stryju	3161	44	4628	73	135849	56	9438	02	11613	96	138025	50	1294	16	16656	69	1984	11
Szczercu T. k. z.	29	59	325	50	30316	81	967	94	2104	22	31453	09	151	29	629	77	35	74
Iłumaczu st. kr. „oszcz.“	2022	42	2362	34	106401	89	19185	15	20727	15	107943	89	333	92	12622	52	2348	32
Turce	973	29	737	64	60737	52	7029	33	7329	.	61037	19	1299	94	357	90	1192	06
Ustrzykach dol. T. zalicz.	.	.	169	99	27184	11	2018	89	6105	.	31270	22	326	88	607	38	334	32
Zbarażu	1006	42	6587	27	103576	87	9584	44	7595	.	101587	43	621	22	703	68	7203	12
Złoczowie	1616	72	5036	87	247759	18	11420	75	10171		246509	43	1309	54	35125	30	3998	
Żołkwi	.	.	1947	99	149994	35	5234	94	4210		148969	41	2320	66	9383	47	4350	89
Żydaczowie P. kas. z. i osz.	699	56	279	96	59862	01	4312	70	7967		63516	31	692	73	657	05	648	26

schaft mit beschrankter funffacher Haftung“ i uwidoczniono że:

1. Towarzystwo to powstało na podstawie statutów z daty Budzanów, dnia 22. stycznia 1896 i siedzibą jego jest Budzanów:

2. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest dostarczanie wyłącznie członkom swoim, na umiarkowany procent kapitałów potrzebnych im do obrotu w gospodarstwie, handlu, przemyśle lub rzemiośle, zapomocą wspólnego kredytu wszystkich członków;

3. Czas trwania Towarzystwa jest nieograniczony;

4. Dyrekcya stowarzyszenia składa się z dyrektora Mojżesza Schutzmanna, kasyera Mojżesza Weinfelda, kontrolora Beiracha Hessla, tudzież trzech zastępców a to zastępcy dyrektora Markusa Majera Schutzmana, zastępcy kasyera Herscha Wolfa Hellera i zastępcy kontrolora Izaka Bernsohna wszystkich w Budzanowie zamieszkałych;

5. Publiczne obwieszczenia stowarzyszenia umieszczane będą w jednym z codziennych pism lwowskich;

6. Do ważności zobowiązań wobec osób trzecich potrzeba podpisów przynajmniej dwóch członków Dyrekcyi pod firmą stowarzyszenia umieszczonych;

7. Za zobowiązania stowarzyszenia, o ile tegoż fundusze w funduszu rezerwowym nie wystarczają, odpowiada każdy członek pięciokrotną kwotą swojego udziału.

8. Udział każdego członka wynosi najmniej 10 zł. najwyżej 4.000 zł., może jednakowoż każdocześnie uchwałą Walnego zgromadzenia być zmienionym.

(Uchwała z dnia 8. lutego 1896 l. 1.873).

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Sanoku ogłasza, że w rejestrze dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie: „Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu w Zarszynie, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną odpowiedzialnością wpisał, że przedmiotem przedsiębiorstwa polegającego na statutach z daty Sanok dnia 29. lipca 1891 r. jest dostarczanie członkom potrzebnych do handlu i przemysłu kapitałów obrotowych.

Członkami zarządu są pp. Szymon Marek, Naftali Tobias i Józef Horowitz po koniec 1896 roku w Zarszynie zamieszkali.

Obwieszczenia Towarzystwa ogłaszane będą w „Gazecie Lwowskiej“.

Odpowiedzialność członków ograniczoną jest do potrójnej wysokości wkładki opiewającej na kwotę 25 zł.

Firmę Towarzystwa podpisują zbiorowo albo dwaj członkowie zarządu lub jeden z nich i urzędnik Towarzystwa prokurę mający w ten sposób, że pod firmą Towarzystwa kładą swój własnoręczny podpis.

(Uchwała z dnia 14. stycznia 1896 l. 53).

Sanocki c. k. Sąd obwodowy jako handlowy, ogłasza, że w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wpisał firmę: Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu w Dynowie, stowarzyszenie zarejestrowane z potrójną odpowiedzialnością ograniczoną“.

Przedmiotem przedsiębiorstwa polegającego na statucie z daty Dynów 8. grudnia 1895 jest dostarczanie członkom potrzebnych im do handlu i przemysłu kapitałów obrotowych.

Członkami zarządu po koniec 1896 r. obrani zostali pp. Alter Frankel, Szaje Landau kupcy i Süsche Abeles przemysłowiec wszyscy w Dynowie zamieszkali.

Obwieszczenia Towarzystwa zamieszczane będą w „Gazecie Lwowskiej“.

Odpowiedzialność członków ograniczoną jest do potrójnej wysokości wkładki opiewającej na 10 zł.

Firmę Towarzystwa podpisują zbiorowo albo dwaj członkowie zarządu, lub jeden członek zarządu i urzędnik Towarzystwa prokurę mający w ten sposób, że pod firmą Towarzystwa kładą swój własnoręczny podpis.

(Uchwała z dnia 14. stycznia 1896 l. 176).

C. k. Sąd obwodowy w Rzeszowie ogłasza niniejszym, iż zarządził z dniem dzisiejszym wpisanie do rejestru handlowego dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych firmy: „Spółkowa kasa oszczędności i pożyczek w Tyczynie, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“ z tem oznajmieniem, że stowarzyszenie to zawiązało się na podstawie statutów z daty Tyczyn, dnia 10. lutego 1896, siedzibą tegoż jest Tyczyn zaś przedmiotem przedsiębiorstwa jest dostarczanie członkom środków pieniężnych potrzebnych w gospodarstwie oraz podawanie sposobności do lokowania na procent zaoszczędzonych pieniędzy, dalej, że czas trwania tego przedsiębiorstwa jest nieograniczony, jak niemniej nieograniczoną jest poręka co do zobowiązań firmy względem osób trzecich następnie, że zarząd składa się z przełożonego, jego zastępcy i siedmiu innych członków, oraz, że w skład pierwszego Zarządu na przeciąg lat 4 wchodzą: ks. Rajmund Knendich jako przełożony, Henryk Grabiński jako jego zastępca, a Jan Borowiec, Antoni Bomba, Jan Ligęza, Jan Rudka, Grzegorz Bober, Piotr Stachurski i Stanisław Kaplita jako członkowie, że następnie firmę spółki podpisywać będzie przełożony lub jego zastępca a nadto jeszcze jeden z członków zarządu, wreszcie, że wszystkie ogłoszenia w sprawach spółki podpisywać będzie przełożony lub jego zastępca i takowe będą zamieszczane w „Przewodniku kółek rolniczych“.

(Uchwała z dnia 20. lutego 1896 l. 1.833).

Zmiany statutu:

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Tarnopolu

wpisał w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie: „Bank dla handlu i przemysłu“, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką w Kopyczyńcach, uchwaloną zmianę §. 26. statutu w ten sposób, że zarząd Towarzystwa ma się składać zamiast z trzech tylko z dwóch członków; mianowicie z przełożonego Towarzystwa i jego zastępcy, oraz że Hersch Halbreich dotychczasowy członek zarządu Towarzystwa ustąpił.

(Uchwała z dnia 1. lutego 1896 l. 1.000).

Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. za rok 1895.

22. Radymno. Towarzystwo powroźnicze. Stan czynny: kasa 625.67 1/2, towary w magazynie 6.063·33, dłużnicy prywatni 3.532·83, dłużn. członkowie 521·69, wartość real. 11.894·54, wartość urządz. warsztatu 1.047·87, wartość ruchomości 210·46; razem 23.896·40 1/2. Stan bierny: udziały 3.534·68, kasa chorych 181·49, wydział krajowy pożyczki 10.864·20, pożyczka Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie 5.000·—, c. k. Ministeryum handlu za maszynę 800·—, wierzyciele w rachunku bieżącym prywatni 2.157·88 1/2, wierzyciele w rachunku bieżącym członkowie 3·99, fundusz rezerwowy 1.008·—, fundusz remuneracyjny 25·—, fundusz dyspozycyjny 4·82, przewyżka w stanie czynnym 316·34; razem 23.896·40 1/2.

23. Kraków. Krajowe Towarzystwo handlowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Rozchód: koszta administracyi 8.492·10, procenta wypłacone od wkładek oszczędności 251·54, procenta skapitalizowane od wkładek oszczędności 817·30, procenta wypłacone od pożyczek (akcyonar.) 445·63, procenta wypłacone od funduszu rezerwowego 9·36, czysty zysk 1.021·39; razem 11.037·32. Przychód: z towarów 9.072·48, z procentów pobranych (szkontra kasy) 1.904·32, z procentów na r. 1896 zapłaconych 60·52; razem 11.037·32. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 1.536·73, zapas towarów 40.728·82, dłużnicy 20.474·68, zaliczki na pensye 326·—, lokacye 1.837·94, koszta założenia 3.483·81, inwentarz (sprzęty) 2.169·06, procenta naprzód zapłacone na r. 1896 60·52; razem 70.617·56. Stan bierny: udziały 10.716·64, wkładki oszczędności 37.581·35, akcepta 6.600·—, fundusz rezerwowy 165·79, dywidenda niepod. z r. 1894 40·—, wierzyciele 14.492·39, czysty zysk 1.021·39; razem 70.617·56.

24. Lwów. Towarzystwo krajowe dla handlu i przemysłu. *a) Rachunek strat i zysków.* Straty: wypłacone procenta 1.969·70, płace i pauszale (administracya) 4.106·—, czynsze 2.140·—, opał i światło 126·09, portorya 326·35, drobne wydatki 822·90, podróże 326·94, ogłoszenia 101·86, podatki 18·35, zysk 1.302·50; razem 11.240·69. Zyski: dochód brutto ze sprzedaży 10.466·53, dochód z eskontu 774·16; razem 11.240·69. *b) Bilans.* Aktywa: rachunek kasy 2.067·93, rachunek towaru 43.408·75, rachunek inwentarza i założenia 11.121·81, rachunek dłużników za towary 3.116·42, rachunek dłużników do udziałów 2.989·39, rachunek depozytu 1.000·—; razem 63.704·30. Pasywa: rachunek udziałów 18.350·—, rachunek wkładek oszczędności 15.069·75, rachunek wierzycieli za towary 12.935·80, rachunek wierzycieli wekslowych 10.500·—, rachunek wypraw 890·73, rachunek funduszu wyprawowego 219·85, rachunek funduszu rezerwowego 2.676·13, rachunek depozytu 1.643·—, zarządowi Korczyny 116·54, zysk 1.302·50; razem 63.704·30.

25. Radziechów. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 9.484·01. Straty: z rachunku kosztów administracyi i podatków 4.464·10, z rachunku nieruchomości i administracyi domu 29·73, do rachunku bilansu: saldo za rok 1895 4.990·18; razem 9.484·01. *b) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 53.244·15, z rachunku funduszu rezerwowego 15.263·—, z rachunku wkładek oszczędności 149.422·58, z rachunku wierzycieli wekslowych 37.500·—, z rach. odsetek naprzód pobranych 2.515·31, zysk za rok 1895 4.990·18; razem 262.935·22. Stan czynny: z rachunku pożyczek 247.647·56, z rachunku nieruchomości 10.000·—, z rachunku kosztów procesowych 1.348·19, z rachunku Banku krajowego 3.146·04, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 219·17, gotówka z d. 31. grudnia 1895 574·26; razem 262.935·22.

26. Tarnobrzeg. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zysk: saldo procentów 2.962·80. Strata: z rachunku kosztów administracyi 730·73, po rachunku bilansu: zysk z roku 1895 2.232·07; razem 2.962·80. *b) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 10.413·—, z rach. wkładek oszczędności 84.520·26, z rachunku akceptów własnych 20.100·—, z rachunku procenta naprzód pobrane 1.080·36, z rachunku funduszu na pokrycie strat 448·27, z rach. funduszu rezerwowego 6.418·17, z rachunku Banku krajowego 1.258·32, z rachunku zysku za rok 1895 2.232·07; razem 126.470·45. Stan czynny: z rachunku pożyczek na skrypta 100.082·08, z rachunku pożyczek na weksle 19.216·10, z rachunku procenta zaległe 668·28, z rachunku zaliczek procesowych 249·08, z rachunku lokacyi 20·—, z rachunku gotówka 6.234·91; razem 126.470·45.

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, ul. Lindego l. 4.